

## **מערך שיעור – קבלת האחר, חברות וסובלנות/ דיד פיק**

**נושא השיעור:** קבלת האחר, חברות וסובלנות – בעקבות צפייה בסרטון האנימציה IAN.

**משך השיעור:** 45-50 דקות

**בית ספר:** בית חינוך המגן, הוד השרון

**כיתה:** ה

**ידע קודם:** לא חייב, עקרונות תכנית "המגן שלי", כללי.

**עזרי הוראה נדרשים:** מחשב, מקרן, לוח כיתה מחיק.

**רציונל:**

בתאריך 3.12.2020 צוין היום הבינלאומי לשוויון זכויות אנשים עם מוגבלות ושיעור זה עוסק בהיבטים הקשורים בו ישירות. אחד מארבעת ערכי ביה"ס הוא ערך הסובלנות שאנו רוצים להטמיע בקרב התלמידים שלנו.

התלמידים בכיתה ה' נמצאים בשנתם החמישית בבית הספר ובשלב בו הם כבר בעלי יכולת רגשית ומחשבתית להתחבר לנקודת המבט של האחר ולהתחבר רגשית לחוויותיו. בנוסף, הם בעלי יכולת להבנת מטאפורות ולהעמקה של משמעותן.

אחד הערכים אשר מלווה את מערכת החינוך הוא קבלת האחר. התפיסה החינוכית הייחודית בבית חינוך המגן דוגלת בגישה של אכפתיות כאבן דרך בכל שגרותיו. כפועל יוצא מכך, נבחרו ארבעה ערכים מובילים: חברות, אחריות, סובלנות ושייכות המהווים את הליבה הערכית שלו.

קבלת האחר מקבלת משמעות נוספת כאשר ניתנת ההזדמנות לראות את הסיטואציה מנקודת המבט של האחר. כך המושג "קבלת האחר" מקבל עומק ומשמעות והופך מסיסמא לערך אמיתי.

**הסרטון** שיוצג בכיתה מעביר לתלמידים את החוויה הרגשית של הילד "האחר" במלוא מורכבותה בעזרת שימוש במטאפורות רבות. הצפייה בו מעוררת רגשית ומחשבתית ומהווה פתח לשיח משמעותי ועמוק בנושא.

על אף העובדה שבשנים האחרונות חל שינוי לטובה בדרך ההתייחסות ל"שונים", ל"אחרים" בחברה הישראלית עדיין קיימת, לעיתים, התנהגות פוגענית ולועגת כלפיהם.

**אסטרטגיה ושיטות הוראה:** פרונטאלית, קבוצתית – שיתופית

**שיטות:** הקרנת סרטון, שאלת שאלות, הבעה בכתב, הבעה בע"פ, שיתוף התלמידים בתחושותיהם.

## מטרות:

- להביא את נקודת המבט של אותו ילד המרגיש אחר ושונה מהכלל.
- להעלות לדיון את האחריות והכוח של הכלל לעזור למי שמרגיש אחר להרגיש חלק מהכלל.
- לחדד את ההבנה כי "הגדרות" וה-"נפרדות" הם מושגים התלויים בנו.
- להעניק לתלמידים את תחושות האחריות והמסוגלות העצמית לשנות ולייצר מרחב מאוחד נעים ומקבל יותר עבור הכלל.

## מטרות שפתיות:

- כתיבה בעקבות צפייה.
- האזנה ודיבור.

## מהלך השיעור:

**פתיחה:** אציג את יום השוויון לאנשים עם מוגבלויות שהתקיים ב – 3.12 ואקשר אותו לשיעור שלנו. אזכיר את רצוננו כאנשים, פרטים בחברה וגם כקבוצה שלומדת בבית חינוך המגן, לעשות שינוי, לקדם ערכים שאנו מאמינים בהם ולהפיץ את האור שבנו גם כלפי האחר.

זמן: 5 דקות

(במהלך השיעור יוקרן הסרטון ב-3 חלקים)

## חלק ראשון: מהתחלה עד דקה 3:56

לפני הצפייה אחלק באופן רנדומלי לכל ילד פס עם אחת משלוש השאלות הבאות:

1. מה קורה לאינן כאשר הוא נעלב מהחברים? איך לדעתך הוא מרגיש? (תשובה: הוא נהדף לכיוון הגדר ונשבר לחתיכות. רק מחוץ לגדר הוא נבנה מחדש ואז גם רואים את כיסא הגלגלים שלו)
2. האם היה לדעתך משהו שהחברים יכלו לעשות אחרת?
3. מדוע לדעתכם רואים את כיסא הגלגלים רק כאשר אינן נבנה מחדש מחוץ לגדר? (תשובה: יש להניח שכשהוא רוצה להיות חלק מהכלל, בתוך שטח בית הספר, הוא לא רואה את עצמו כחריג על כיסא גלגלים).

אבקש מהתלמידים לשים לב במהלך הצפייה - מה קורה לאינן כשהוא נעלב מהחברים. את התשובות יכתבו במחברת.

הילדים ישתפו בתשובות שכתבו.

דיון : 7 דקות

חלק שני: מדקה 3:57 עד דקה 7:10

שאלות לדיון לאחר הצפייה בחלק השני של הסרטון- חלק השינוי:

1. מה היה שונה בחלק הזה של הסרטון מהחלקים הראשונים?
2. אלו שני דברים עיקריים קרו שגרמו לשינויים בחלק הזה של הסרטון? גם איאן וגם החברים עשו מאמץ להתחבר זה לזה.

דיון: 7 דקות

חלק שלישי: מדקה 7:11 עד דקה 8:30 (בחלק זה מתגלה שמדובר בסיפור אמיתי.)

כל ילד קיבל את אחת השאלות הבאות בתחילת השיעור, את התשובה יכתבו על פתק ממו דביק.

1. איך הרגשת כשראית שמדובר בסיפור אמיתי?
2. מה היית אומר/ת לאיאן לו היה לומד בכיתתך?
3. מה הכוח והאחריות של הקבוצה/כיתה כאשר אחד התלמידים בה מרגיש שונה ושהוא אינו חלק מהכלל?
4. אלו ערכים שהם ערכי בית חינוך המגן באים לידי ביטוי בסרטון? (תשובה: כולם – חברות, אחריות, סובלנות, שייכות).

בזמן שהילדים כותבים אכתוב את הטבלה עם השאלות על הלוח ומתחת לכל עמודה הילדים ידביקו את מה שכתבו

|                           |                                   |                                      |            |
|---------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------|------------|
| תחושתך בגילוי שהסרט אמיתי | מה היית אומר לאיאן לו היה בכיתתך? | כוחה של קבוצה/ כיתה כשיש ילד קצת אחר | ערכי ביה"ס |
|---------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------|------------|

נקריא את התשובות על הפתקיות.

זמן: 9 דקות

לסיכום אקריא את המשפטים המסכמים את הסרטון - משפטי תודה שכתבו החברים לאיאן האמיתי:

**לאיאן,**

**שמאיר את העולם עם חיוכו**

**שמחזק אותנו עם האהבה שלו**

**וכובש את ליבנו**

אסכם את מה שלמדנו ואבקש מהתלמידים לשתף בשיח רפלקטיבי בחוויה שעברו בשיעור.

זמן : 7 דקות

## **שאלות לחלק 1**

מה קורה לאינן כאשר הוא נעלב מהחברים? איך לדעתך הוא מרגיש?

האם היה לדעתך משהו שהחברים יכלו לעשות אחרת?

מדוע לדעתכם רואים את כיסא הגלגלים רק כאשר אינן נבנה מחדש מחוץ לגדר?

## **שאלות לחלק השלישי**

איך הרגשת כשראית שמדובר בסיפור אמיתי?

מה היית אומר/ת לאינן לו היה לומד בכיתתך?

מה הכוח והאחריות של הקבוצה/כיתה כאשר אחד התלמידים בה מרגיש שונה ושהוא אינו חלק מהכלל?

אלו ערכים שהם ערכי בית חינוך המגן באים לידי ביטוי בסרטון ?